

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Comerciu cu poame.

Un izvor de venit pentru o mare parte al sătenilor noștri sunt și fructele pomilor noștri roditori. Prin înlesnirile de transport, comerțul cu ele nu se mărginește astăzi numai dela sat la sat sau orașul cel mai apropiat ci el se estinde chiar și până în țări streine unde se transportă cu sutele de vagoane pe calea ferată sau în încărcături întregi de corăbii pe fluvii și mare.

Una din țările exportatoare de fructe este și patria noastră. Durere ea nu stă pe aceea treaptă cum ar trebui se fie și cum ar putea se fie.

Ministrul nostru de agricultură ca să încurajeze acest negoț foarte productiv ținând a înlesni vinderea și cumpărarea fructelor a dispus ca «comisiunea ministerială regnicolară pentru pomărit» («országos gyümölcsészeti miniszteri biztosság»), ca pe baza rapoartelor despre recolta de poame se facă listă de evidență atât despre cultivatorii de poame cari au spre vânzare cantități mai mari, cât și despre comercianții din străinătate cari se vor anunța că voesc să cumpere poame. Lista acestor comercianți comisiunea va ave s'o trimită cultivătorilor, ear' a cultivătorilor o va trimite comercianților, pentru-ca astfel se pună în contact pe vânzători și cumpărători. — În urmarea acestei dispunerii din partea ministrului, numita comisiune provoacă și pe calea publicității pe cultivatorii de poame cari au, ori vor ave, recoltă în cantitate mai mare, ca spre a li-o induce în lista de evidență, care din timp în timp se trimite comercianților din străinătate, să-și anunțe această recoltă la numita comisiune (în Budapesta, palatul ministerului de agricultură). În aceste

anunțări trebuie indicat și soiul poamelor (nu e destul a spune că ai de vândut cutare cantitate de mere, pere etc., ci trebuie spus și soiul lor: mere pătule, pere pergamute, etc.) cum și adresa exactă a cultivătorului (numele, locuința, posta ultimă, stațiunea ultimă a căii ferate, comitatul).

Cum rezultă din cele de mai sus, pot face anunțări numai cultivatorii cari au poame în cantitate mare. Se pot ajuta însă și cei cu recoltă mai puțină, întovărășindu-se toți laolaltă și făcând anunțarea sub numele unuia dintre ei.

Indemnăm pe toți cultivatorii de poame să se folosească de această dispoziție ministerială, care numai folos le poate aduce.

Nu mâncați mălai aprins.

»Pântecel fereastră n'are«.

Iată încă o zicere, care azi s'a dovedit că numai adevărată nu-i. E drept că omul n'are nevoie de cine știe ce multă hrană, dar' ori cum, oamenii învățați au dovedit că trebuie o hrană îndestulitoare și sănătoasă, înainte de toate, altfel omul se îmbolnăvește și numai e nevoie de fereastră, căci de pe înfășoșarea feței și trupului se cunoaște că e bolnav.

Ori-ce sătean știe că peștele sau carnea stricată sunt vătămătoare sănătății, și de obicei, țărani noștri mănâncă mai bine fasole de cât asemenea mâncare stricată. Dar ce folos dacă se apără de acestea și nu știe că tot atât de vătămătoare, ba poate și mai rea e mămăliga făcută din mălai aprins ori din cucuruz ce n'a fost bine copt și uscat. De obicei oamenii nu dau crezământ doctorilor și oamenilor învățați, dacă aceștia le spun că cucuruzul stricat îmbolnăvește pe om de

jupueală. Și asta e o boală grozavă, de care omul, dacă nu se caută din vreme, ajunge, deși face samă de durere, căci mulți din acești bolnavi se îneacă din pricina arsului ce simt în tot trupul, pe când alții, desnădejduți și smintiți la minte, se spânzură.

Boala aceasta e mai grozavă de cât ori-ce altă boală, fiindcă îl ține pe om ani de zile. Și doctorii au dovedit, ca de două ori două patru, că boala vine numai din cucuruz stricat. Mai înainte, când nu era încă adus la noi cucuruzul nu se știa de jupoeală ori pelagră; asemenea prin țările, pe unde cucuruzul se coace bine și nu-l apuca toamna neuscat, oamenii, deși mănâncă cucuruz, nu se bolnăvesc. De obicei însă oamenii sunt foarte îndărătnici și nu vor să creadă cele ce spun doctorii ori oamenii, cari au cercetat acest lucru, și deși Românii nu sunt proști, fac însă ca țiganul, de care ei singuri rid.

Se zice, că un țigan sta pe-o cracă și începuse s'o tae că-i trebuie, se vede, la ce-va; un Român, văzându-l, îi zice:

»Mă țigane, tu o să cazi«.

»Ei, aș! par'că tu ești D-zeu să știi ce o să mi se întempele!«

Tot astfel fac și oamenii îndărătnici, cari cred că, dacă ei n'au învățat și n'au cercetat un lucru, apoi nici alții nu știu. Noi sfătuim pe săteni să creadă cele ce le spunem, căci nu sunt vorbe din vânt, ci sfaturi adevărat folositoare pentru a cărora aflare au muncit învățații ani și ani de zile. Acestea sunt următoarele:

Să samene cucuruz timpuriu, nu de cel care se coace anevoe și târziu. Roșu italianesc e din două privinți mai bun; întâiu că se coace mult mai de vreme, și al doilea că e mai hrănitor, are în el materii mai prielnice trupului;

omenesc. Al treilea e să nu culeagă cucuruzul necopt, ear' după ce-l culeg să-l pună la loc uscat așa ca să-l străbată aerul. Asemenea mălaiul să-l întindă, când îl aduc dela moară, ca să nu să amărească.

Dacă ar ținea aceste putine sfaturi ale noastre, ar scăpa de-o boală așa de grozavă ca pelagra. Să nu credeți, iubiți săteni, că doala, de care vă vorbim, e glumă; fiecare în satul lui nu știe, dar s'a făcut socoteală și s'a dovedit că și la noi sunt o mulțime de pelagroși, din cari puțini se îndreaptă, cei mai mulți bolesc ani întregi până ce mor.

DIN LUME

In afacerea întăririi părintelui Mangra. «Nagyvárad Napló» dela 5 Iulie scrie un articol de fond în care condamnă cu asprime campania detestabilă pusă la cale de anume interesați («csaholó hazafiak», cum le zice), cari sub masca patriotismului luptă în contra părintelui vicar V. Mangra.

Cât privește acum întărirea, I. P. Sa Metropolitul I. Mețianu a subșternut guvernului votul Sinodului Episcopesc încă în septemăna trecută, înainte de a pleca la Marienbad. În deplină înțelegere cu P. S. Sa Episcopul Popea, Mitropolitul după-ce arată că nu sunt impedimente canonice, cere înalta întărire. Ear' «Hazánk» de ieri spune, că ministrul Wlassics a fost zilele acestea

FOIȚĂ

Glumă americană.

— Utr. Myers. —

(Urmare și fine.)

III.

Motivul de a primi planul isteției D-nei Dolly, a fost la Gould singur prospectul de a putea trage urgisitului Vanderbilt o festă. Dar' la câteva ore după depărtarea D-nei Dolly, Gould se resgândi, că un milionar nu poate fi mărinimos fără răsplată și să-și piardă o zi de lucru. Scrise dar' lui Price și-i ceru cinci procente din suma, cu care va vinde calea ferată, ca părtaș la negoț.

Se înțelege că Price se învoi. Apoi lăși vestea în foi, că Gould ar intenționa să cumpere trenul Nickel-Plate. Când se făcea întrebări la Gould acesta se ascundea într-o tăcere mult elocuentă, dar' nu desminși faima.

Vanderbilt băgă de seamă. În mâinile

la Rátot pentru a se înțelege cu Széll în privința întăririi alegerii dela Arad.

Intâlnire de ministri. După-cum este informat «Daily Telegraph» din Londra, contele Bülov, contele Goluchowski și Prinetti vor avè în scurtă vreme o întâlnire la Karlsbad, pentru-ca să discute unele chestiuni ivite în urma convențiunii militare dintre Rusia și Bulgaria. Numitul ziar adaogă, că această consfătuire este inițiată de Austro-Ungaria, care e neliniștită de amintita convențiune. Se vor mai discuta și greutățile ce le întâmpină reînnoirea convențiilor comerciale.

Convențiunile comerciale între Austria, Italia și Germania vor fi prolongite până la finea anului 1904, după-cum asigură «Magdeburger Zeitung».

Dela Reuniunile noastre.

»Reuniune de ajutorare la pagube în vite» din Orăștie. Luni în 7 Iulie n. s'a ținut o adunare sub președința d-lui Dr. Ioan Mihu în biserica gr.-or. din loc pentru a forma bazele acestei reuniuni, care promite mult bine economilor și proprietarilor de vite. S'a cetit proiectul de statute și după mai multe desbateri s'a ales o comisiune compusă din dnii Dr. I. Mihu, Dr. A. Vlad, Dr. R. Dobo, I. Moța și I. Branga pentru a relua în studiu proiectul de statute și a le presenta la o nouă adunare modificate în sensul ce li-s'a indicat.

*

lui Gould trenul Nickel-Plate era în faptă o concurență foarte periculoasă.

Opt zile mai târziu primi Vanderbilt dela agentul său din Chicago știrea, că Gould ar fi sosit acolo. Cu două ore mai târziu sosi depeșa agentului, prin care-i comunica, că Gould s'ar fi suit pe un tren separat a căii ferate Nickel-Plate, ca să inspecteze distanța dela Chicago până la Buffalo, și apoi să închee contractul de cumpărare.

La o jumătate de oră după aceasta Price avea în mână depeșa lui Vanderbilt cu întrebarea, cât costă calea ferată Nickel-Plate și înainte de a fi percurs Gould calea jumătate dela Chicago la Buffalo, trenul era vândut la Vanderbilt cu 50 milioane de dolari.

Plătindu-și Price toate datoriile și la Gould cuota de participare după-cum promisese, îi mai rămăneau încă șapte milioane de dolari. Era mai bogat decât fusese vreodata până atunci.

O nouă societate economică română. Pe azi sunt convocați în Ilia fruntașii români din ținuturile acele pentru a se sfătui asupra înființării unei societăți pentru valorisarea produselor economice ale poporului. Inițiatorii acestei bune idei sunt: Părintele George Perian din Vorța, proprietarul și investitor Nicolae Iuga din Bretea și proprietarul Ioan Iuga din Bretea.

Advocatul poporului.

Animalele răpădugoase sau cari sunt suspecte că sunt molipsite de aceasta boală, numai așa e iertat a le folosi la lucru, dacă se condece aceasta din partea autorităților competente; în privința aceasta concesiunea se cere dela oficiul pretorial ori medicul de vite. (Art. de lege VII. §. 76 din anul 1888).

Doica înainte de intrarea în serviciu trebuie să fie supusă unei controle, că oare nu suferă de vre-un morb molipsitor? Nu e iertat a primi o atare doică care suferă de un astfel de morb, dar' nici ei însuși nu e permis a se aplica ca hrănitore de copii în o astfel de stare. Dacă după intrarea în serviciu se ivește pe ea un atare morb lipicios sau molipsitor, îndată facă aceasta cunoscut medicului, ori stăpânului ei; în cas contrar singură se va expune pedepsei.

Medicul casei.

Răni pe piele. Pentru-ca să vă vindecați de rănilor (bubele) de pe piele, cari se produc mai ales la oamenii mai mari, cel mai bun leac este se vă spălați cu apă alcalină. 25 grame de potașă într'un litru de apă sunt îndestulitoare. Să se bage de seamă însă, ca se nu atingă ochii cu aceasta apă.

*

Toată America-nordică se amusa, când aduseră ziarele, cari stau în solda lui Gould, comunicatul, în ce mod a fost pus la »recoare» Vanderbilt. Gould s'erbă un deplin triumf, căci contrarul său intrase în cursa, care l-o pusese Gould cu istețime.

Dar' un Crösus american cade totdeauna în picioare ca mătă. Vanderbilt nu pierdă un filer la trenul Nickel-Plate, din contră el făcu cu acela încă un »geschäft» splendid și anume în modul următor. El schimbă calea ferată într'o societate pe acții. Acțiunile le vându și așa își redobândi cele 50 milioane. Apoi după-ce trenul nu mai era acum al său, îl ruină și-l cumpără a doaua-oră pe un preț ridiculos de neînsemnat.

Atari glume își permit »Crösii» americani și cei »fripti» în lucru sunt acționarii și publicul.

Price se retrase cu totul din speculațiunii și se ocupa cu întreprinderi solide. El muri acum trei ani. Câtva timp înaintea lui muri Gould și de curând decedă și regele căilor ferate Vanderbilt. *Nicu.*

Idropic se numește infiltratia sau revărsarea de apă în țesutul celular de sub piele, din care cauză suferindul începe a se umflă. Idropica nu este o boală ci un semn prevestitor, că un organ oare-care este bolnav, și de aceea trebuie să se ia cele mai serioase îngrijiri. Ea nu începe deodată peste tot corpul, ci numai prin o parte oare-care și atunci arată și organul bolnav; astfel când umflătura începe dela picioare, arată că inima este cauza; când începe dela față și prin pleoapele ochilor, arată că răunchi sunt bolnavi etc. Deoarece provine din multe cauze și este un semn al multor boale grele, recomandăm îngrijirea cea mai serioasă dela început, căci se poate vindeca. Ca un medicament sigur recomandăm să bea lapte în cantități mari, nu mult deodată, ci câte un pahar la oară, să se pună și puțină sare. În tot cazul pacienții se ceară sfatul medicului.

DE TOT FELUL

Pentru fauri. Un mijloc excelent contra copitelor crepate dela cai este următorul. Se ia părți egale de miere și ceară galbină și se pune la foc, însă numai atâta timp, ca să se poată topi și amesteca. Cu un pământ se unge apoi copita, care mai iutiu se spală bine și pretutindeni cu apă caldă, deasupra și de-desupt și în toate crepăturile. Intrebuințând mai de multe ori acest medicament, care totdeauna înainte de a fi folosit, trebuie puțin încălzit, ca să poată fi uns, crepăturile se pierd și copita așa zicând se regenerează, astfel încât la potcovit nu mai creapă. În tot cazul acest remediu, care face copita mai elastică este mai recomandabil decât astuparea copitelor cu cauciuc sau alte substanțe de acest soi.

*

Pentru compactori. Hârtia de pergament se poate prepara, dacă punem hârtia necleată într-o soluție de 2 părți acid sulfuric concentrat și 9 părți apă; pe astfel de hârtie se poate scrie. Hârtia devine atât de tare, încât o fâșie de 5—8 cm. de lată poate purta o greutate de 30 kg., pe când o fâșie tot atât de lată de pergament, nu poate purta decât o greutate de 12 kg.

*

Pentru argintari. Lucruri de argint, de argint de China, sau de aramă galbină, dacă nu se folosesc timp mai îndelungat, își pierd lustrul și se pare că sunt vechi. Dacă se ung aceste lucruri cu colodiu subțiat cu alcool (spirit), își păstrează ani întregi lustrul, ce l-au avut. Aceasta procedură se poate întrebuința mai cu seamă la monete, păhare și alte lucruri de lux, cari se folosesc foarte rar, sau sunt expuse în dulapuri de sticlă.

*

Pentru barbieri. Pentru ascuțirea bricelor și celorlalte instrumente, cari, după cum se știe, trebuie să taie foarte bine, se întrebuința până acum uleiul. În timpul mai nou se recomandă în locul uleiului o amestecătură de glicerină și alcool, care ar fi

preferit, fiind-că nu murdărește peatra de ascuțit, ci o lasă curată. Instrumente mai mici se pot ascuți și numai cu glicerină curată.

DIVERSE

Despre producțiunea seminței de napi. Dacă se ia în considerare cuantumul cel mare de semință de napi ce se folosește anual pentru semănarea de napi meniți atât pentru nutreț cât și prelucrarea lor în fabrici, nu ne putem mira dacă semința ce ne lipsește suntem siliți a ne-o procura din țări streine.

Atragem prin aceasta atențiunea economilor nostri asupra modului de a produce cât mai multă semință de napi după-cum aceasta se practică într'alte țări.

Napii fiind plantă bisanuală, adică plantă care are lipsă de doi ani dela semănare până-când se producă semința, și semănându-se primăvara toamna alegem napii cei mai frumoși și îi păstrăm după-cum e știut — în gropi ori în pivniță.

Luând în considerare natura napilor de burgundia, ne vom convinge că semința acelora e coaptă prin Iulie și semința căzută sau scuturată, nu mult după aceea răsare și dacă iarna nu e geroasă, în primăvara următoare încep a crește dar' fac un cotor (tus) pe care se desvoaltă semința din care pe viitor putem avea napi destul de frumoși.

După-ce pe baza experienței suntem convinși că pentru a produce semință bună nu e de lipsă să alegem napii cei mai mari cari pentru iernătură cuprind loc prea mult și adese-ori sunt goli la mijloc; mai cu scop e ca napii ce-i destinăm pentru semință să-i semănăm acum în luna lui Iulie rari și pe rând, cari până pe toamnă tîrziu vor crește mai bine de mărimea pumnului, ear' venind frigul îi adunăm, ear' în Martie îi sădim în pământ bine lucrat încă de cu toamnă, în depărtare de două urme. Pentru un juger trebuie circa 14.000, dela care putem avea 4—5 miji de semință. Costând maja 50—60 coroane cred că osteneala avută cu ei ne va fi de ajuns plătită.

*

Secerișul și stringerea bucatelor este ocupațiunea principală a economului în luna aceasta, pentru care scop cu toată forța se folosește atât puterea brațelor, cât și a vitelor de tras. Tot acum se efectuește aratul miriștelor și să îndeplinesc cu succes lucrările de lipsă pentru gunoiera cu gunoiu verde.

În arătura în miriște făcută după grâu sau orz cu succes se pot semăna napi de miriște sau tomatnici, cari fără altă osteneală aduc omului mari foloase servind ca nutreț vitelor peste iarnă.

*

Deosebire între oulele dobândite dela găinele carnivore și cele granivore. Dl Fr. Houssay a întreprins o serie de experiențe foarte concludente. Plecând dela principiul că o găină hrănită mai bine dă mai multe oue și mai grele, decât o alta mai rău hrănită,

a conceput ideia de a hrăni bine un lot de găini cu grăunțe și altul cu carne tocată. Resultatul a fost surprinzător. Găinele carnivore au avut o perioadă de ouat mai lungă, oulele mai grele. Pe câtă vreme oul găinelor hrănite cu grăunțe cântărea, în termin mediu, 55 grame, al celor hrănite cu carne cântărea 58 grame. Gustul acelaș.

*

Ovės de toamnă. Arëndatorul unei moșii de a baronului Bánffy Albert înainte cu trei ani își procurase din Germania ovės de toamnă Experimentele de trei ani au dat rezultate foarte bune. Ovėsul a dat recoltă bună. Recomandă deci economilor să cultive în regiunile muntoase, pe coastele de cătră miază-zi, ovės de toamnă, care tocmai în Iulie, când ovėsul e mai căutat, poate fi scos deja la vnzare. Ovėsul de toamnă trebuie semănat cel mult până la 3 August, în pământ arat bine, pentru-ca pe toamnă să prindă rădăcini. Cei cari voesc se facă încercare își pot procura semința dela arëndatorul Lázár István în Szilágy-Nagyfalu, cu 10 coroane un sac de 69 chilogramme (per rambursă).

Invitare de abonament.

Cu prezentul număr începe al doilea semestru din anul curent al foilor noastre.

Invităm pe vechii și credincioșii nostri abonați să grăbească reînnoirea abonamentului ca foaia se nu sufere întârziere în expedarea ei.

Costul numai 2 fl. (4 cor.) pe întreg an
1 • (2 •) • jum. •

Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eșit de sub tipar până acum broșurile:

1. Nutrețurile ierboase, cositurile (fenașele) prepararea fânului și pășunile.
2. Economia porcilor, oilor și caprelor.
3. Semința plantelor agricole și sâmnatul lor.
4. Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetațiunii și recolta cerealelor.
5. Zootechnia generală (Creșterea, nutrirea și îngrijirea animalelor domestice).
6. Agrologia (Cunoașterea pământurilor agricole).
7. Agricultură generală [Lucrarea pământului. Plugul, Grapa, Tăvălugul și alte instrumente de mărunțit pământul].

Prețul unei broșuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administrația „Bunul Econom“, la librăria W. Krafft în Sibiu și la administrația „Tribuna Poporului“ în Arad.

Revânzătorilor se dă rabat potrivit.

Tratarea bălegarului.

(Urmare și fine).

(Reproducerea interzisă).

Când cărăm bălegarul pe câmp, nu începem cu cel de de-asupra și apoi se luăm cel de desupt, ci dela o lature astfel ca în fiecare car să se puie bălegar proaspăt de tot cât și din cel mai vechiu. Cărat pe locuri, prima noastră îngrijire va fi ca să-l împrăștiem deopotrivă peste toată suprafața de îngrășat. Descărcăm deci carele mai întâiu în grămejoare egal de mari și la distanțe egale și apoi le împrăștiem imediat, căci altcum se scurge multe sucuri nutritive în locul acela, cari apoi vor produce mai târziu plante mai viguroase ca cele de prin pregiur deși interesul agriculturului este ca toate plantele de pe câmp se fie egale în dezvoltarea lor. Bălegarul împrăștiat se va introduce în pământ cu plugul cât se poate mai curând și anume într'un pământ argilos mai în față, ear' într'un pământ mai nisipos mai adânc.

Afară de acest mod de a îngrășa pământul cu băligar se mai obicinuește pentru economie bălegar descompus cu desevirșire, care se pune numai în cuiburi adecă în acel loc unde vine planta semănată.

Când voim a îngrășa fânețe naturale și artificiale cărăm bălegarul descompus încă de cu toamnă peste ele, îl împrăștiem și apoi primăvara se strîng cu grapa părțile mai mari rămase.

Un alt mod de îngrășat pământul cu bălegar este ținând vitele noastre pe pământul respectiv în curs de mai multe zile s'au nopți, ca excrementele lor se cadă direct pe locul de îngrășat. Acest metod numit a face târlă se execută cu deosebire cu oi; trebuie însă se îngrijim ca excrementele lor să se împrăștie deopotrivă peste tot locul și de aceea le vom mișca în cursul zilei și a nopții de mai multe-ori dintr'un loc într'altul.

Efectul cât durează influența bună a bălegarului asupra plantelor variază după felul bălegarului, starea lui de descompozițiune, felul pământului și adâncimea la care sau introdus în pământ.

U r i n a.

Băligarul îl considerăm ca un îngrășământ solid. Urina, încă este un îngrășământ foarte prețios, însă fluid. Ea conține foarte multe materii hrănitoare pentru plante și de aceea ne vom îngriji să o strângem ca să nu se peardă nefolosită. Vom îngriji ca grajdurile să fie așa întocmite ca toată urina animalelor să se scurgă în rezervorul (groapa) din apropierea plat formeii.

Urina o putem folosi ca îngrășământ fluid sau pentru a uda bălegarul. Cu ea îngrășăm mai cu deosebire fânețele pentru care scop o subținem cu apă foarte multă căci altfel ar arde plantele. Timpul când o împrăștiem trebuie să fie răcoroasă, sau ploios.

Uu pământ nisipos și cu deosebire arăturile năsi-

poase, nu vom uda cu urină nesubțiată cu apă spre îngrășare. Inprăștierea să face mai bine cu o saca (butoiu pus pe roate) prevăzută cu o țavă de inprăștiere, asemenea sacalelor ce se folosesc la udarea stradelor prin orașe.

Excrementele omenești.

Ele sunt din cele mai bogate în materii nutritive pentru plante, mai cu samă acelea care provin dela oamenii bine nutriți.

Cu toate acestea nu le vedem întrebuintându-se decât acolo unde agricultura a ajuns la un grad foarte înalt de dezvoltare. Intre țerile din Europa unde se folosesc pentru îngrășarea pământului avem cu deosebire partea Belgiei numită Flamanda (de aci și numele *îngrășăminte flamande*) și sudul Franciei apoi pe lângă unele orașe din Austria și Germania. Țările care folosesc aceste îngrășăminte afară de Europa sunt China și Japonia unde excrementele se adună pentru îngrășarea pământului cu deosebită atențiune.

Causa pentru care nu se folosește în general acest îngrășământ prețios pentru îmbunătățirea pământurilor este în prima linie sfială ce o are omul pentru a întrebuinta spre acest scop excrementele sale, ear a doua cauză este greutatea ce întimpinăm la transportul lor când sunt în stare proaspătă.

Dacă voim a le folosi sau le prefacem într'un îngrășământ fluid amestecându-le cu o mare cantitate de apă și apoi le împrăștiem asemenea urinei cu deosebire pe fânețe. Ca îngrășământ solid este aproape imposibil, sau cel puțin foarte greu a'l întrebuinta din cauza transportului. Il putem însă prepara anume spre a înlătura și această greutate.

Prepararea o putem face chear în hasnaua (groapa) privăților sau în rezervoare anume construite. Aci se amestecă cu turbă, frunze uscate și în fine chiar cu pământ foarte humos și uscat. Aceste absorb fluiditatea și gazele, excrementelor formând o massă consistentă (virtoasă). Din ea se fac apoi bucăți mai mari în formă de cărămidă care se uscă la soare învârtoșindu-se cu totul.

În modul acesta se pot transporta ori cât de departe și cu multă înlesnire. Sunt fabrici care se ocupă anume cu prepararea excrementelor în acest mod și le aduc în comerț în formă de cărămidă sau în formă de pulbere sub numele de *pudrettă* și care se folosește cu deosebire în grădinărie.

Compostul.

El nu este altceva decât un amestec de tot felul de îngrășăminte care au trecut deja în descompunere așa încât ni-se prezintă ca un pământ moale și negru. El este foarte prețios cu deosebire întrebuintându-se pentru fânețe peste care îl presărăm toamna, earna sau și primăvara

însă foarte de timpuriu peste țelină. În grădina cu culturi mai îngrijite compostul este chiar indispensabil adecă nu ne putem lipsi de el.

El să prepară în următorul mod: Teate buruenile ce le strângem de prin grădini, gunoae de prin casă, lăturile de prin bucătărie, nămol de prin șanțuri și bălți, frunze de arbori, bălegarul deja descompus, oase mărunțite cadavre de animale (mortăciuni) și altele asemenea se așează grămadă într'un loc cât să poate de umbros în formă de plat-formă, a cărui înălțime nu este permis a trece peste 1 m. 50 cm. Ca să se accelereze (grăbească) descompunerea diferitelor materii să mai adaugă var nestins, cenușe sau și moluz. Toată plat-forma trebuie ținută într'o umiditate potrivită și la fiecare lună trebuie amestecată respective săpată cu hârlețul. După natura materiilor ce compun compostul el se va descompune pe deplin în curs de un an sau mai bine când apoi se cerne prin gratate mai dese sau mai rari după trebuință. Părțile mai mari cari încă nu sunt pe deplin descompuse se pun înderăpt pe platformă.

Ingrășăminte relative și artificiale.

Înțelegem sub cuvântul îngrășământ relativ acelea care nu posedă toate materiile nutritive necesare plantei, precum este băligarul și compostul, ci numai una sau două din cele necesare.

În țări mai înaintate în agricultură unde îngrășămintele în general au o valoare foarte mare, se folosesc și îngrășăminte relative pentru a se mări producțiunea plantelor cultivate. Noi ne vom ocupa numai cu acelea, care s'ar putea întrebuința și la noi cu folos.

Astfel vom avea ca îngrășăminte:

1. *Oasele*. Conțin mai multe săruri cari sunt cu deosebire bune pentru dezvoltarea boabelor dela cereale.

În starea lor naturală, fiind ele introduse în pământ, se descompun foarte cu anevoe mai ales dacă rămâne pe ele și grăsime, care și de alt cum nu are nici o valoare ca îngrășământ. Ele trebuie deci ferte și după aceea sfărâmate în mici bucăți. Mai repede se descompun dacă le ferbem cu vaporii.

Mai curînd vedem efectul bine făcător al oaselor, dacă oasele ferte prin vaporii se tratează cu acid sulfuric; în acest caz ele să prefac într'o pulbere care arată efectul său imediat.

Mijloacele de-a prepara oasele astfel ne lipsesc în cele mai multe cazuri de aceea, dacă dispunem de multe oase, ca să nu le pierdem cel puțin le vom arde. Le amestecăm adecă cu bucăți de lemne, le ridicăm în grămezi în formă de movilă și apoi le dăm foc; cenușa ce rezultă o presărăm peste pământurile de îngrășat. Cantitatea necesară ce trebuie să folosim este în termin mediu 250 klg. pe jugăr.

2. *Guano*. Nu este altceva decât excrementele unor paseri de mare în amestec cu corpurile lor și părți de

pești, depuși pe unele maluri de mări în munți întregi, în curs de sute și mii de ani. Aceste depozite explotându-se, bine înțeles, se vor sfârși odată. După localitatea unde se găsesc aceste depozite guanul ea diferite numiri. Cel mai prețios și mai usitat (folosit) este guanul de Peru (America de sud).

Acest îngrășământ este unul din cele mai prețioase și se plătește cu circa 30 coroane 100 kilograme. El se folosește cu deosebire pentru cereale și cartofi, într'o cantitate de 200—250 klg. pe jugăr.

Foarte mult se apropie de calitățile excelente ale guanului excrementele paserilor de casă și în prima linie excrementele porumbeilor, apoi vine ale găinilor și curcanilor și în fine ale rațelor și ale găștelor. Aceste din urmă fiind foarte apătoare nu au valoare mare.

3. *Cenușa de lemne*. Încă dă un îngrășământ prețios mai ales în materii minerale. Cu deosebire este bun pentru leguminoase și fênațe. — Cenușa venind în atingere cu apă formează leșia, care în timp secetos și cald și cu deosebire într'un pământ nisipos ar arde plantele. Din acest motiv fênațele ori-care ar fi compozițiunea pământului se vor gunoi numai toamna târziu, iarna sau primăvara de timpuriu înainte de a da căldura. În arături vom aplica cenușa ca îngrășământ numai în pământuri argiloase și în timp umed și rece. Cenușa ne-o putem procura sau din vetrele de foc sau dând foc miriștelor sau buruenilor strânse cu grapa de pe câmp. Prin acest mijloc stărpim o mulțime de sămânțe de buruene vătămătoare, insecte și ouăle lor. În orașe unde se fabrică mult săpun putem găsi cenușe care rămâne dela leșia trebuincioasă fabricării săpunurilor. Astfel de cenușe nu mai are același preț ca cea naturală. Cantitatea ce întrebuințăm ca îngrășământ pentru un jugăr este 15—18 hectolitri. Cenușa de cărbune de piatră care încă o putem căpăta dela gări și fabrici unde se ard cărbuni de piatră nu are valoare mare ca îngrășământ.

4. *Sarea Comună*. Încă se folosește ca îngrășământ; cu deosebire că are o influență bună asupra inului și a cănepei. Fuiorul se produce într'o cantitate mai mare, deși este de o calitate mai inferioară.

De asemenea se mai gunoeste cu sare, cositurile, cartofii, napii și chiar cereale. Cantitate întrebuințată este în termin mediu 100 klg. pe jugăr.

5. *Varul*, servește ca îngrășământ mineral numai în pământurile în care lipsește, astfel de pământuri însă la noi sunt puține. Influența principală pentru care se folosește ca îngrășământ este că el ajută disolvarea materiilor nutritive în pământ, așa că planta le absoarbe cu mai multă ușurință; afară deaceasta ele încălzesc și mărunțesc bine pământul. De aci rezultă că într'un pământ nisipos nu ne este permis nici decum a introduce var, cu atât mai mult însă într'un pământ argilos. Varul în formă de piatră ne-arsă încă are efect însă mai târziu pe când varul ars are efect imediat. El se presară peste câmp cu deosebire toamna și se introduce îndată în pământ cu plugul. Cantitatea ce o putem folosi variază după cantitatea de argilă ce conține pământul și poate fi dela 500 kilograme până la 10.000 klg. pe jugăr.

(Ve' urma).

NOUȚĂȚI

Vestim pe D-nii abonații cari nu au achitat abonamentul pe semestrul trecut, că numărul de astăzi este cel din urmă ce li-se trimite.

Rugăm pe D-nii restanțieri a ne expeda suma datorită de 1 fl. prin checul ce l'au primit odată cu numărul trecut.

Moartea doamnei Hajdeu. Cu adâncă părere de rău anunțăm încetarea din viață a doamnei Iulia Hajdeu, vrednica soție a ilustrului nostru istoric dl B. P. Hajdeu.

Monachul Miron. Ieri în decursul sfintei liturgii celebrate în mănăstirea Hodos-Bodrog, a fost tuns într'un monach prin archimandritul Augustin Hamsea, asesorul consistorial archidiaconul Dr. Elie Cristea, dându-'i-se numele Miron.

La mormântul lui Iancu. Cetim în »Tribuna«: Cununa, cu care a fost încununat acum doi ani de către tinerimea universitară română mormântul lui Iancu, a fost cum știm, confiscată de tribunalul din Deva. Acum aceasta cunună a fost extradată dlui Novacovici, care a decis să o ducă earăși la mormânt. Aceasta s'a făcut, după-cum ni-se scrie, Joi. Un șir de trăsuri a parcurs strada principală a Devei. În fruntea lor era trăsura cu cununa, în care se aflau dnii Fr. Hossu-Longin și Novacovici. Dela un loc trăsurile s'au întors și a mers la Tebea numai una, în care erau d-nii Fr. Hossu-Longin, Dr. Iustin Pop și Novacovici, cari au depus apoi cununa la locul destinației. Manifestația a fost frumoasă și vrednică. Laudă se cuvine inițiatorilor și Românilor din Deva.

Dela Paris la Viena cu automobilul (1430) klm. În septemăna trecută s'a arangiat o întrecere cu automobilul dela Paris la Viena. Pe platoul dela Champigni s'au adunat vre-o 200 de automobile. Marcel Reault au fost primul care a ajuns ținta în 25 de oare 51 minute.

Cărciumarii. Vice-comitele comitatului Turda-Arieș Dr. Betegh Miklós îndemnat de simțul umanității și al legii a dat un aspru ordin către toate primăriile comunale, ca să controleze cu toată rigurositatea, ca în Dumineci și sârbători să nu fie deschise cărciumele și să se vîndă beutură până la 4 oare după-ameazi. Ordinul acesta a produs mare supărare între cărciumarii.

Pelagră în Rășinari. Zilele trecute s'a constatat în Rășinari un cas de îmbolnăvire de pelagră. Pelagra provine din nutriție cu mălaiu ori mămăligă făcută din cucuruz stricat și în cele mai multe casuri e mortală; e ereditară, dar' nu contagioasă. Cel atacat de pelagră capătă pe față, pe grumazi și pe mâni pete brune, aspre și uscate; simte mare oboseală, e melancolic, și în unele casuri chiar alterat la minte.

Explosie în Hunedoara. Marți la oarele 1 la amezzi a explodat casașul cu gaz dela cuptorul-cel-nou dela fabrica de fer din Hunedoara abia acum terminat și care a costat peste 1¹/₂ milioane cor. Trei lucrători au fost omorîți, dintre care unul fû aruncat sus în aer; la cădere a trecut prin coperișul

unui atelier de mésar, oprindu-se pe masă la care lucra chiar mésarul. Corpul nenorocitului era grozav de mutilat. Sgduitura și detunătura a fost atât de puternică încât multe feresti chiar și din oraș au fost sparte. Spaima între lucrătorii fabricii și locuitorii orașului era de nedescris. Pagubele cauzate prin această explozie se prețuește ca la 50—60 mii coroane.

Petreceri. Corul bisericii rom. și tinerimea din Dobra arangează pe ziua de 7/20 Iulie a. c. o producțiune teatrală și musicală împreună cu dans.

Tinerii coriști din Băița dau în 12 Iulie n. o reprezentație teatrală împreună cu dans.

Recensământul pe 1900. Eată datele despre Orăștie.

Hotarul: 7189 j. cu 6934 locuitori (din cari 696 militari). După religione, 2815 gr.-or., 1040 ev., 1100 rom. catolici, 890 helvetici, 859 greco-catolici, 207 israeliți, 23 unitari. Case 1253.

Calea ferată Caransebeș—Hațeg. Ziarele anunță, că în 25 l. t. a avut loc în ministerul de comerț o anchetă în chestia aceasta sub presiunea ministerului Láng, la care au luat parte: comitele conte Pogány, protonotarul Issekutz, ear' din Caransebeș senatorul orășenesc Bartolomeiu și prof. Drăgălină, ca reprezentant al comunității de avere. Guvernul a declarat că votează pentru construire 8 milioane fl. și că lucrările începătoare se vor pune la primăvară în lucrare.

Coloniștii maghiari în Șermeșul-mare, de pe Câmpia-ardeleană, se plâng că le merge prost. Guvernul, deși le-a zidit case câte cu două odăi și bucătărie, dar' nu le-a făcut și edificii economice (sărăcii) și prin urmare — nu sunt mulțumiți.

Cutremur. Duminecă seara a fost un îngrozitor cutremur de pământ în Salonichi. Mai mulți oameni au perit.

Omor îngrozitor în Budapesta. Un omor îngrozitor s'a întâmplat zilele acestea în Budapesta. Un jувalier din Budapesta cu numele Erdei Sándor, a fost omorît pe urmă jefuit, ear' corpul tăiat în trei bucăți și în mod îngrozitor mutilat.

Făptuitorul a fost descoperit de poliție, care parcă nu-ți vine a crede e: o femeie cu numele Petro Gyuláné. Toată lumea stă uimită de casul aproape inesplicabil, o femeie ajunsă la atâta degenerescență.

Emigrările. Cu toate ajutoarele, pe cari le revarsă guvernul peste Sécui, acestia emigrează în raptul capului în România. Cât de mulți au trecut dincolo se vede și din faptul, că în Galați sunt la 4000 de Maghiari.

Nenorociri pe căile ferate. Septemăna trecută s'au întâmplat două nenorociri pe căile ferate, una în Bănat și a doua în România. Amândouă au costat vieți de oameni.

Cea din Bănat s'a întâmplat pe linia Timișoara-Seghedin, aproape de stația Oroszlamos. Două trenuri s'au ciocnit cu multă putere, așa că mai multe vagoane s'au sdrobit și frânarul unui tren a fost omorît. Mult mai grozavă a fost nenorocirea întâmplată în România, aproape de Ploești, unde au fost omorîte trei persoane și anume d-na Grigoratu, soția unui locotenent din Focșani, împreună cu o copilă de doi ani, pe care o ținea în brațe, și un domn. Aici linia era în reparație și trenul ar fi trebuit să meargă foarte încet, dar' mecanicul n'a observat regulat aceasta, cu toate că 'i-s'au făcut semne. Urmarea a fost, că trenul a sărit din șine și s'a răsturnat.

O comoară. Niște țărani români din satul Anatal, județul Ismail [Basarabia] au găsit o comoară, de o mare importanță arheologică: un vas de lut plin cu peste 1000 monede de aur.

După cercetările arheologilor ruși, s'a constatat, că o parte din aceste monede poartă efigia lui Alexandru-cel-mare Macedon; o altă parte, e al lui Lisimac Basilius, în altele sunt monedele orașului grec Tirenin.

Acest tesaur a fost depus în muzeul din Petersburg.

Fecior în fuste. S'a întâmplat înainte cu 18 ani în orașelul Albi că la nașterea unui băețel nu s'a putut constata sexul. Nou-născutul era hermafrodit. A rămas deci, ca la etatea de 18 ani a nou-născutului să 'i-se constate sexul prin o comisiune oficială. În răstimp însă părinții 'și-au uitat de cele întâmplare la nașterea copilului, din care s'a dezvoltat o fată raritate de frumseță. Cu atât mai mare li-a fost zilele trecute supriinderea, văzând că întră la ei o comisiune de medici, ca să constate sexul coconiței. Această comisiune a constatat apoi că domnișoara Maria Luisa e fecior. 'I-au tăiat îndată buclele blonde și în loc de Maria Luisa 'i-au dat nume Marius. În urma acesteia »coconița« Marius a îmbrăcat în loc de fuste — pantaloni.

Intâlnirea M. Sale Monarchului nostru cu regele Italiei, după știrile din Viena, se va întâmpla la toamnă, și anume la Cattaro, când regele Italiei se va duce să vadă pe principele Muntenegrului. O știre din Roma spune că întrevăderea va fi pe mare.

Emigrările au continuat în masă și în luna Maiu. După statistica oficioasă s'au dus adecă din țeară 9.103 bărbați, însoțiți de 2445 femei și copii. Mai mulți s'au dus din Zemplén [1030], apoi din Brașov [617]. Sibiuu [496]. Maramureș [472]; din comitatul Aradului 45. Dintre acestia s'au dus în America 4347 ear' în România 3609.

O moșie mare cumpărată de Români. În Comoriște (comitatul Caraș-Severin) un consorțiu de 13 Români a cumpărat proprietatea de 800 jugere, case și alte edificii economice de acolo a proprietarului nemes Aron de Despinitz cu prețul de 180.250 cor. De am putè înșira în fiecare zi câte o astfel de veste îmbucurătoare!

Morții castrelor bure. Din Londra se anunță, că după cel mai nou conspect, numărul deceselor în taberele bure de concentrare a fost de 20.047. Dintre acestia 15.208 au fost copii sub vârsta de 12 ani. Cele mai multe decese s'au întâmplat în luna Octombrie a anului 1901. În această lună de jele au murit 2561 copii și 514 oameni mari

Călimdarul vechiu și nou a săptămânii.

Dum. 4 după Rusalii, ev. Mat, c. 8, g. 3, v. 4.

Dum.	30 Sob. c. 12 Ap.	13 Margareta
Luni	1 Iulie. Cosma și Demian	14 Bonovent
Marti	2 Vestm. Preac.	15 Imp. Ap.
Merc.	3 M. Iacint și Anatol	16 Rut
Joi	4 P. Andreiu Krit.	17 Alexius
Vineri	5 Marta și Atanasie	18 Frideric
Sâm.	6 Cuv. Sisoe	19 Aurelia.

Tergurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 16—21 Iulie n.

- 16. Giula. Mehadia.
- 17. Demașnia. Georgi-Ditro.
- 18. Bacsamont. Mada.
- 19. Hădad.
- 20. Zam.
- 21. Feketetēju.

Cursul pieții din Budapesta

— în 8 Iulie 1902 n. —

	per 50 kgr.
Grâu	cor. 8:50 până la 9:50
Săcară	7:15 „ 7:35
Cucuruz	5:10 „ 5:25
Ovės	6:85 „ 7:35
Orz	5:60 „ 6:05
Slănină	56:50 „ 58:50
Untură	— „ 65:50

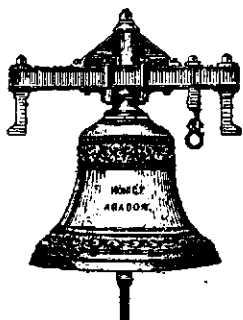
Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

Frideric Hönig

Turnătorie de clopote și metal, fabrică de pompe, arangeată cu motor de vapor, **ARAD, Strada Rákóczy Nr. 11—28**

S'a fondat la 1840

Premiată la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire, recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg., invenție proprie, cari au avantajul, că față cu ori-ce clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc, — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului.

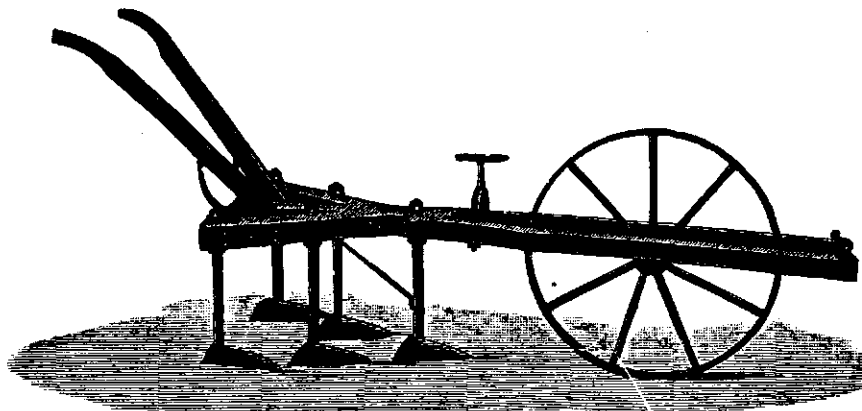
Recomandă totodată clopotele de fer, ce se pot învârti și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage, fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învârti, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi sau schimbarea lor cu clopote noue pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni, la dorință se trimit gratis. (15) 15—20

Pentru P. T. Economi!

Recomand pentru sămănăturile de primăvară cele mai bune și de mine introduse în țară cu bun succes

Mașini de săpat și întors cucuruzul cu 3 și 5 sape.

Afară de acestea recomand cele mai practice mașini de sămănat trifoli și lucernă, cu cari sămănând în șire deopotrivă, cruți foarte multă sămēnță.

Andrei Rieger

(47) 10—10

prima fabrică ardeleană de mașini agricole și turnătorie de fer în Sibiu.

Fără concurență!

Cahale, Sobe și — mașini de bucătărie de Teracotă (lut)

foarte fin lucrute, lucii ca de porțelan, durabile ca oțelul, vinde eftin dela 50 coroane în sus

Fabrica de sobe de lut din

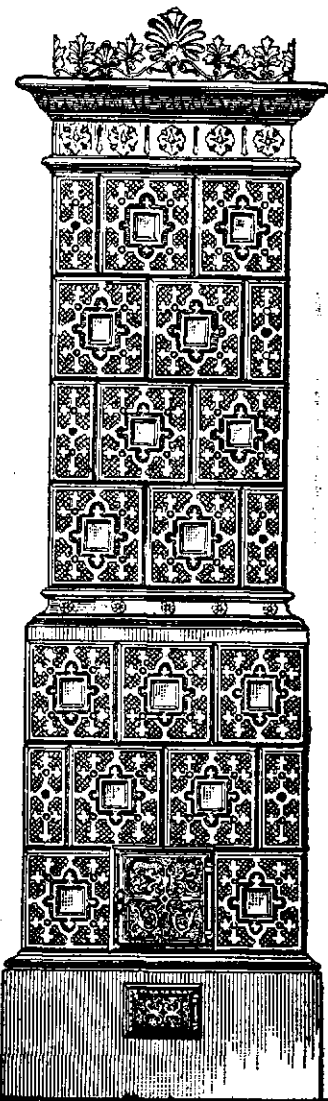
Barul mare (p. u. Puj)

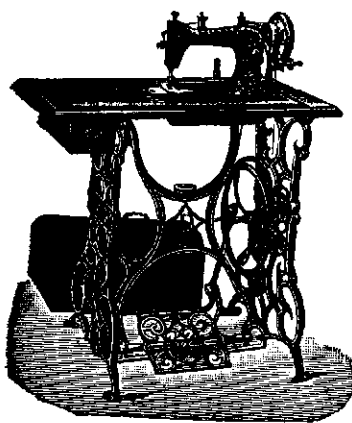
(66) în Transilvania 3—

Stefan Ioanovits,

Conducătorul fabriciei.

Comande se pot adresa și la donnul **Ioan Lăzăroiu** comerciant în **Orăștie** care mijlocește și efectuarea lor.

Recomand depozitul meu, aproape cel mai mare de **mașini de cusut**, de felurite sisteme, tocmita mai ales pentru broderia de artă cu prețuri foarte moderate, și la dorință, pe lângă plățire în rate ușoare. Mașini vechi se primesc în schimb, ca plată pentru cele noue. (37) 12—

F. F. Widmann

prăvălie de modă, postav, lingherie, pânză, diferiți articoli în Orăștie (Szászváros).

„ARDELEANA“

instituit de credit și de economii societate pe acții.

Sediul: Orăștie, în casele proprii.

Fondată la anul 1885.

Capital soc.: 500.000 c. Fonduri: 350.000 c. Starea depunerilor: peste 2.000.000 c.

Se primesc: **Depuneri spre fructificare**, dela particulari cu 5% fără anunț, cu 5½% cu anunț; ear' dela corporațiuni culturale cu 6% interese.

Darea de venit după interese o solvește institutul separat.

Depuneri și ridicări făcute **prin postă** se efectuează cu **reîntoarcerea postei**.

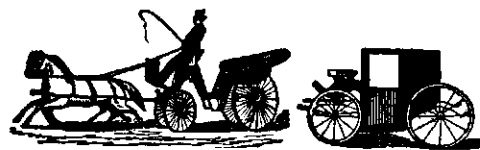
(48) 14—

Diracțiunea.

Kapranozai Mátyás

în Orăștie (Drumul țeri)

Stabiliment pentru fabricarea de trăsuri care și recușite economice,

primește tot felul de **reparaturi** ce taie în bransa aceasta, precum și trăsuri vechi în schimb pentru cele noue.

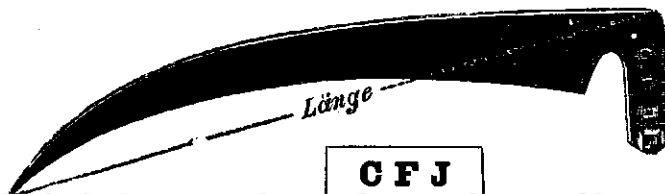
10— Prețuri moderate. (40)

Lucru solid și durabil pe lângă garanță.

CAROL F. JICKELI,

„LA COASA DE AUR“ (SIBIIU, PIATA MICĂ).

Deja bătută cu 10 fil. mai scumpă. Fiecare bucată se vinde cu garanție, adevă schimb ori care coasă provăzută cu marca mea CFJ, care nu ar corespunde chiar și dacă a fost bătută și întrebuințată deja.

Recomand cu multă insistență această coasă agricultorilor. Mușterii câștigați în anii din urmă pentru această coasă s'au înmulțit foarte mult. **La cumpărări de 10 bucăți de odată se dă 1 bucată gratuit!**

Coase:	Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
	Bucata cor.	1'60	1'60	1'60	2.—	2.—

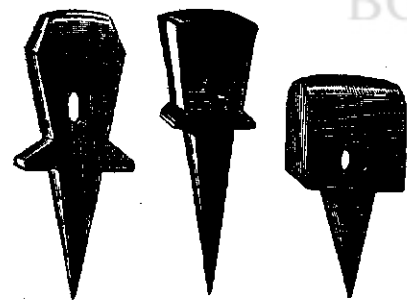
(67)

Unelte pentru bătut coase

CFJ

Nicovale și ciocane pentru bătut coase

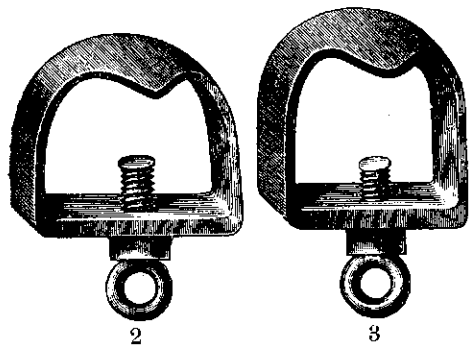
Atât nicovalele cât și ciocanele se vând **cu garanție pentru fiecare bucată aparte** Ori ce bucată dovedindu-se prea moale sau prea tare se schimbă.

1	2	3
Nicovale Forma Fig.	1	2
Bucata cor.	1'—	—'96
		—'86

Ciocane pentru bătut coase, Fig. 4 à 250, 300	Fig. 5 à 300	Grame
Bucata cor.	—'86 —'90	1'—

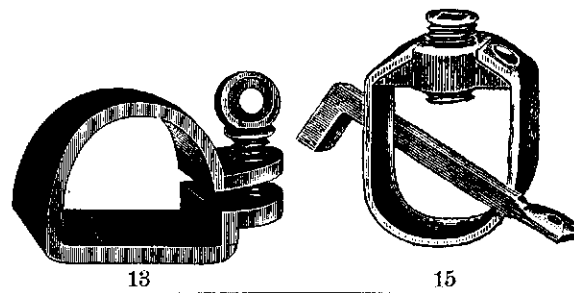
Cute

asortiment bogat dela 12 fileri în sus. In deosebi recomand: **Cute americane**, bucată . . . cor. —'40 **Cute negri-vinete de Bergamot, marca CFJ**, bucată . . . cor. —'80

Verigi

pentru legat coasa de toporiște.

Nr.	2	3	13	15
Dimensiuni	44/41	39/41	39/33	40/42 m/m
Bucata cor.	—'24	—'24	—'30	—'40

Tocuri pentru cute

emailate pe din lăuntru și pe afară, buc. cor. —'40

Toporiște de coasă

obicinuite de lemn, bucată cor. —'44. Toporiște pentru coase impedeate (de secerat), modelul introdus de Iuliu Teutsch, buc. cor. —'90. Greble de fer pentru a le înșuruba pe codoriștea obicinuită de lemn, 1 buc. cor. 1'30.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA

Cancelaria și depozitele: **Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrássy 23.**

(52)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

15—52